

Rapportage eisen Bezit en Circulatie

Op weg naar een standaard rapportage | 2 sept 2025
Elena Binkhuijsen | Adviseur Informatiemanagement

Agenda

- Welkom en introductie
- Achtergrond (collectie) data, datamodel
- Visie op data & het rapportage proces
- Doel van vandaag
- Voorgestelde rapportage en voorbeeld
- Vervolgstappen

Achtergrond

Opgeschreven bij de kick-off van de Denktank Data & Analyse

- Data verzamelen is tijdrovend, ze zijn vaak laat beschikbaar en bieden beperkt inzicht in wat er in de bibliotheek gebeurt.
- Gebrek aan gemeenschappelijke definities belemmert van elkaar te kunnen leren.
- Bronnen gemakkelijk aan elkaar koppelen is essentieel voor een compleet beeld.
- **Op basis van de nu beschikbare data is beleid maken zo goed als onmogelijk.**

Situatie rondom collectioneren

- Probiblio dienst collectioneren: kwartaal rapportages
- Standaard rapportages aanschaf, afschrijf, bezit en uitleen in de Rapportage Portal
- Pilot Bibilytics (2022): 5-tal bibliotheken doen mee (o.a. Rijn & Venen), on hold
- Nieuwe bibliotheeksysteem op komst (januari 2026): SDI biedt standaardrapportages aan

Standaard maandrapportages > data model

Database	Datum	Jaar	Maand	F.O.	Nr.	Biebnaam	RMTmat	Omschrijving	Bezit
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				ZA	Apparaat	13
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				Z	Diversen	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				T5	Tijdschrift jeugd non fictie	5
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				T	Tijdschriften	292
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				S4	Strips jeugd	522
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				S2	Strips volwassenen	29
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				M	Bladmuziek	60
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				L8	Spec. speelgoed	8
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				L6	Puzzels	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				L5	Spelmateriaal	3
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				L4	Buitenspeelgoed/constr/crea	8
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				L	Speel-leermateriaal	247
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				D4	DVD jeugd fictie	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				D3	DVD volwassen non-fictie	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				C4	Compact Disc jeugd	3
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				C	Compact Disc	5
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				BX	Groteletterboek	648
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				BP	Prentenboek	2906
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				BG	Gesproken boek	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				BF	Feestboeken	138
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				R5	Boeken jeugd non-fictie	2498

Bezit

Database	Datum	Jaar	Maand	F.O.	Nr.	Biebnaam	RMTmat	Omschrijving	Bezit
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B5	Boeken jeugd non-fictie	13
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B4	Boeken jeugd fictie	4
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				BP	Prentenboek	2
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				S4	Strips jeugd	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B4	Boeken jeugd fictie	3
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B5	Boeken jeugd non-fictie	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				BP	Prentenboek	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B5	Boeken jeugd non-fictie	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				BP	Prentenboek	56
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B2	Boeken volwassen fictie	104
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				BX	Groteletterboek	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B4	Boeken jeugd fictie	82
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				S2	Strips volwassenen	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				S4	Strips jeugd	4
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B3	Boeken volwassen non-fictie	20

Aanschaf

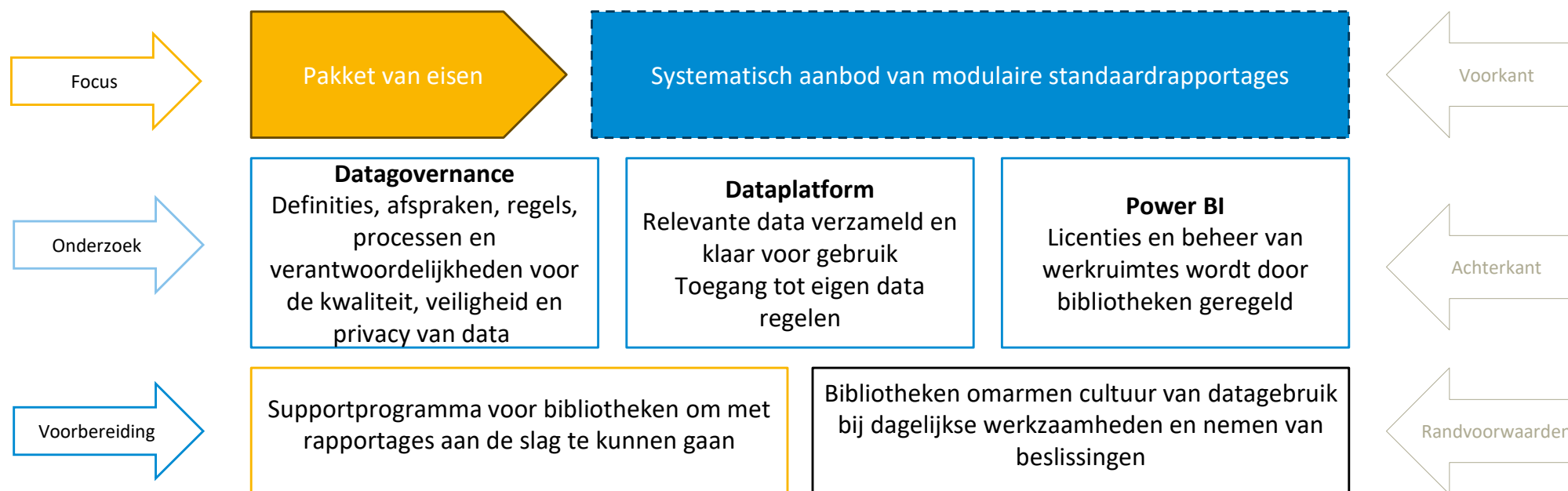
Database	Datum	Jaar	Maand	F.O.	Nr.	Biebnaam	RMTmat	Omschrijving	Uitleen	Verleng	Totaal
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B4	Boeken jeugd fictie	10	0	10
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B5	Boeken jeugd non-fictie	5	0	5
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				S4	Strips jeugd	1	0	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B4	Boeken jeugd fictie	23	0	23
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B5	Boeken jeugd non-fictie	4	0	4
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				BP	Prentenboek	1	0	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				S2	Strips volwassenen	1	0	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				S4	Strips jeugd	4	0	4
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B4	Boeken jeugd fictie	1	1	2
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B5	Boeken jeugd non-fictie	1	0	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				S4	Strips jeugd	2	0	2
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B4	Boeken jeugd fictie	6	0	6
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B4	Boeken jeugd fictie	38	0	38
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B5	Boeken jeugd non-fictie	7	0	7
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				BP	Prentenboek	3	0	3
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				S4	Strips jeugd	10	0	10
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B4	Boeken jeugd fictie	10	0	10
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B5	Boeken jeugd non-fictie	3	0	3
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				S4	Strips jeugd	1	0	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B4	Boeken jeugd fictie	56	0	56
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B5	Boeken jeugd non-fictie	10	0	10
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				BP	Prentenboek	1	0	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				S4	Strips jeugd	3	0	3

Uitleen

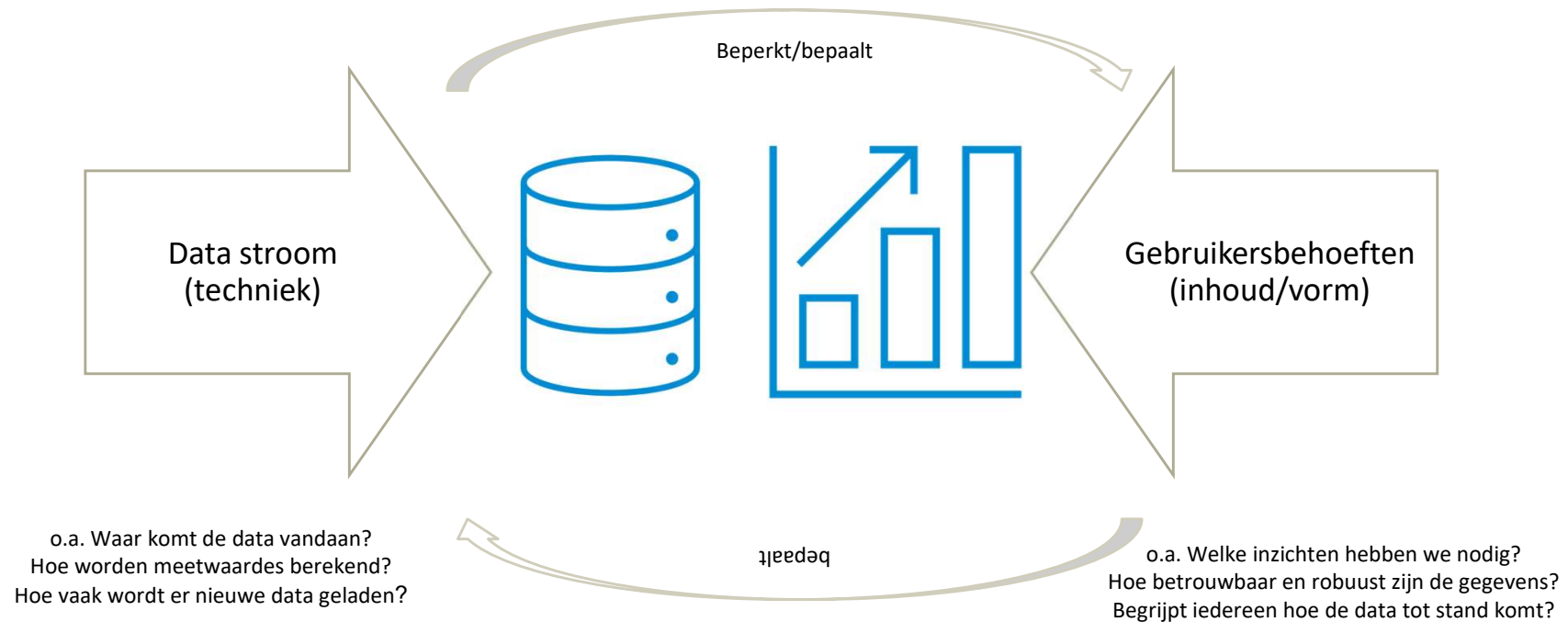
Database	Datum	Jaar	Maand	F.O.	Nr.	Biebnaam	RMTmat	Omschrijving	Bezit
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B4	Boeken jeugd fictie	2
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B4	Boeken jeugd fictie	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B4	Boeken jeugd fictie	13
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B5	Boeken jeugd non-fictie	2
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				BP	Prentenboek	3
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				S4	Strips jeugd	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B5	Boeken jeugd non-fictie	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B4	Boeken jeugd fictie	13
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				BP	Prentenboek	5
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B4	Boeken jeugd fictie	12
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B5	Boeken jeugd non-fictie	2
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B4	Boeken jeugd fictie	3
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				BP	Prentenboek	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				S4	Strips jeugd	1
202507	vrijdag 1 augustus 2025	2025	7				B4	Boeken jeugd fictie	10

Afschrijf

Visie op data en plan van aanpak

Het rapportage proces

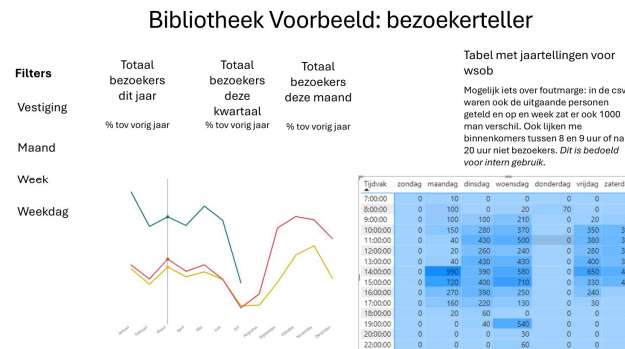

Pakket van eisen uitwerken

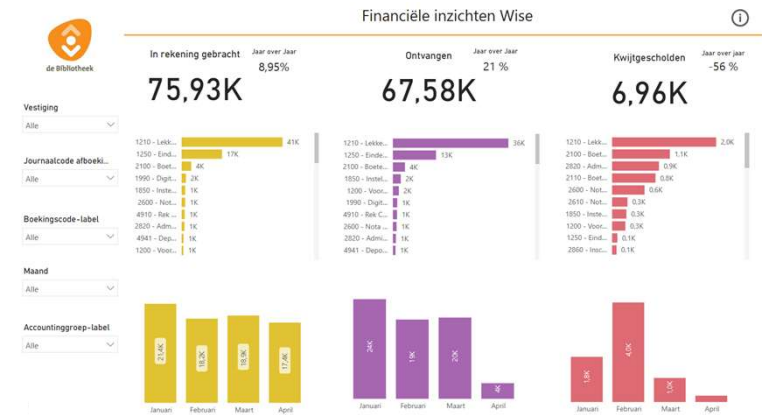
User stories

Rol	Actie	Reden	Data
Marketing MT	Hoe veel activiteiten er waren per wsob kernfunctie en gemeente	Omdat ik dat moet rapporteren	# activiteiten # wsob kernfuncties tags # tags (ook voorkant) # gemeente
Marketing MT	en hoe zich dat tot het voorjaar en planning verhoudt	Om te zien of je in lijn loopt met je jaarplan	Historie min 1 jaar terug Planning (format rapport in lijn met planning)
Marketing MT	Hoe veel deelnemers, unieke deelnemers en leden / niet-leden	Attractiviteit van aanbod	# inschrijvingen # unieke deelnemer # lid of geen lid
Marketing	Wil ik inzicht in de enquêtes hebben: beoordeling, communicatiekanalen	Om te analyseren over welke kanalen ze van de activiteiten hebben gehoord	# enquêtes per activiteit # response rate # gemiddelde beoordeling # communicatiekanaal Benchmark activiteit vs alle activiteiten vs dezelfde tag/gemeente
Marketing	Wil ik de opbrengst van de donatieknop weten per tag	Wie doneert aan wat	#donaties #bedrag #activiteit #deelnemer
Marketing	Een overzicht met deelnemers per postcode + huisnummer	Voor mosaic applicatie en nieuwe doelgroepen proberen aan te spreken	#postcode + huisnummer
Marketing	Inschrijvingen over tijd kunnen monitoren	Effectiviteit van campagnes te kunnen meten	Inschrijvingen Nieuwsbrieven (extra toevoegen)
Programmering	Per activiteit inzicht in inschrijvingen tov max aantal	Bijsturen indien nodig	#inschrijvingen #max aantal deelnemers
Programmering	Rapportcijfers (enquête) Zou je het aanraden	Programmaontwikkeling	Zou je het aanbevelen #gemiddelde aantal deelnemers per activiteit
Programmering	Geannuleerde of met 0 deelnemers	Programmaontwikkeling	#status activiteit

Mock-ups

Prototypes

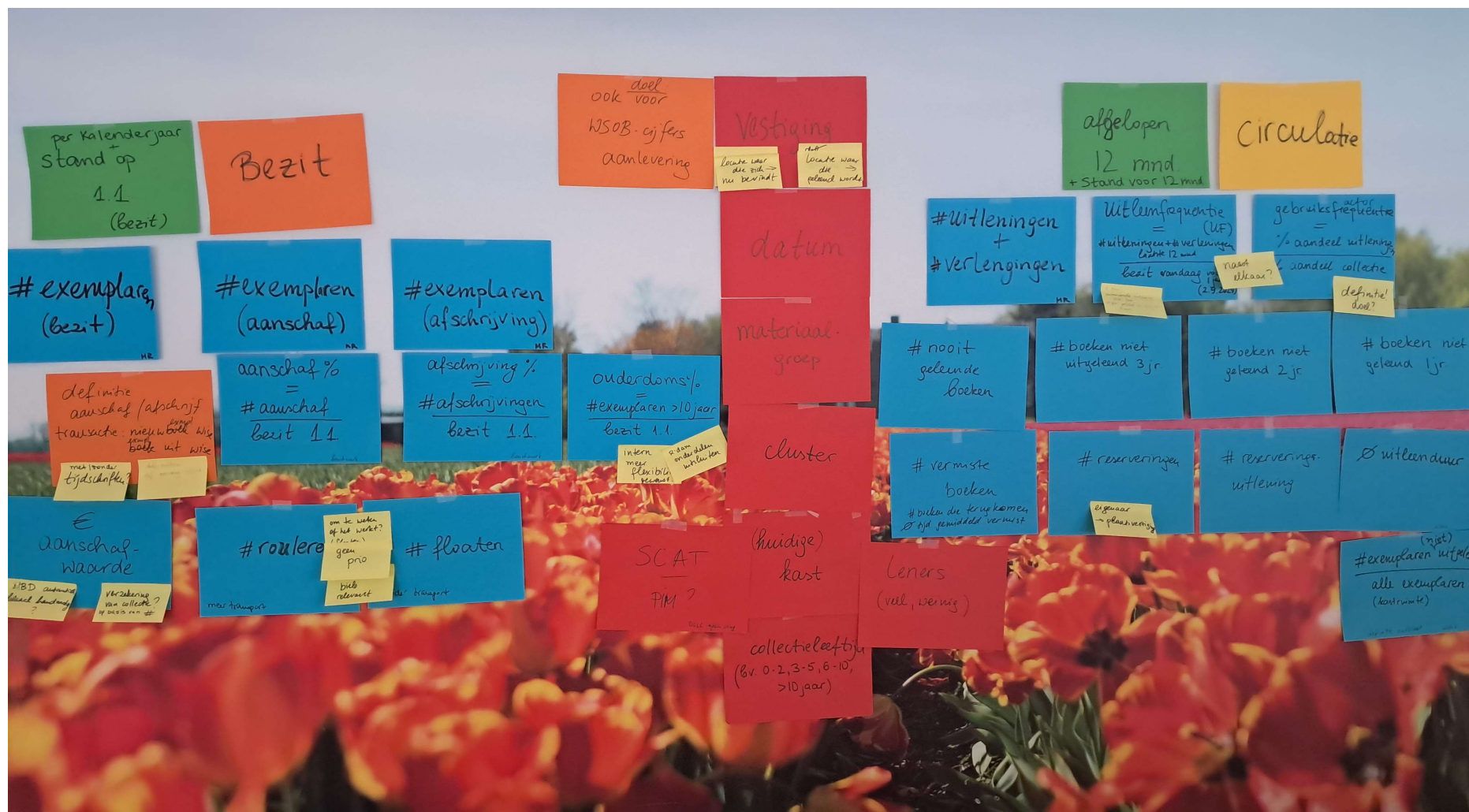

Doel van vandaag

Een eerste gedeelte **wensenlijst** met standaardmeetwaarden en (mogelijke) standaardrapportage over bezit en circulatie die voor een brede groep bibliotheken relevant is. Deze wensenlijst wordt vertaald naar een overzicht van benodigde gegevens en berekeningen dat voor de technische inrichting gebruikt kan worden.

Uiteindelijk willen we een interactief **dashboard** die beschikbaar komt voor alle bibliotheken.

Het opgehaalde datamodel

Het opgehaalde datamodel: digitaal

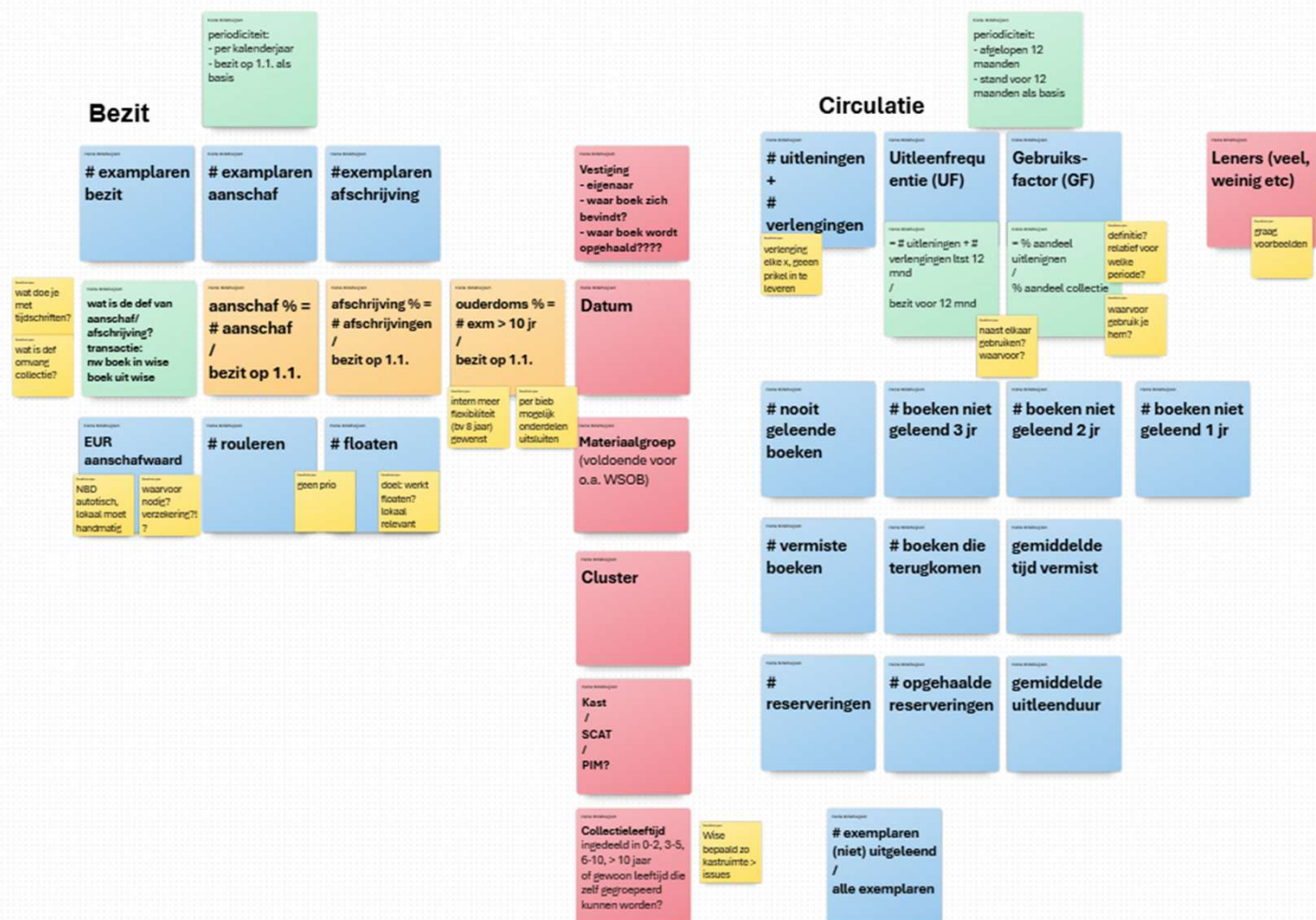
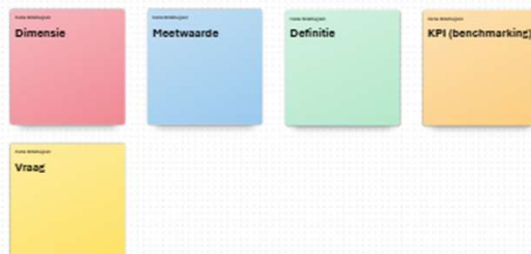
Wensenlijst bibliotheken

Workshop 2 september 2025, Hoofddorp

Deelnemers:
Anne Bakker (ZKL)
Anne-Marie van den Berg (R&V)
Evelien Pols (Waterland)
Lisenka Akse (KB)
Kirsty van der Meer (R'dam)

Probiblio:
Cees Kramer
Elena Binkhuijsen

★ Legenda

User stories: wensen verzamelen en prioriteren

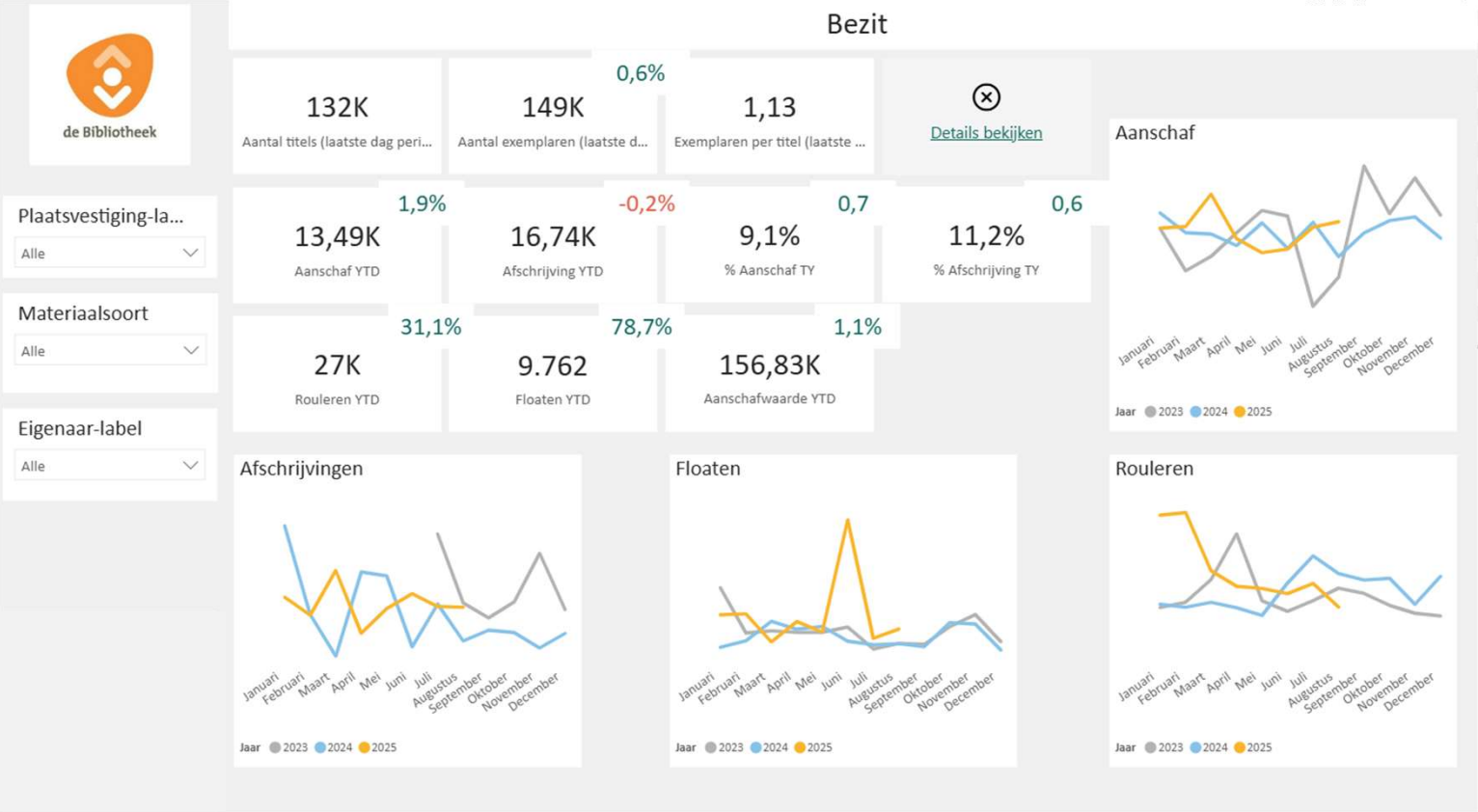
- Als [rol] wil ik [actie] om [doel]
 - Kleine opleveringen/verbeteringen, om snel te kunnen zien en ervaren
 - Verschil tussen must-have's en nice-to-have's!
 - Prioritering op basis van impact en/of complexiteit
 - Een keer geplande user stories kunnen niet meer aangepast worden, nieuwe user stories kunnen voor later opgenomen worden
-
- User stories: wat wil je bereiken?
 - Voorbeeld dashboard: hoe kan het eruit zien? Wat kun je daarmee doen? Welke verbanden worden gelegd?

User stories verzameling: Bezit

Voorbeeld voorgestelde rapportage

- Als collectioneur wil ik inzicht hebben in de ontwikkeling van onze collectie om daarop te kunnen sturen:
 - het aantal titels en exemplaren die we op dat moment bezitten
 - aangeschafte en afgeschreven exemplaren voor het lopende jaar en de aanschafwaarde van de nieuwe boeken
 - rouleren en floaten voor het lopende jaar
 - Ontwikkeling per transactietype (aanschaf, afschrijving, rouleren, floaten) over tijd om patronen te kunnen zien
 - Aanschaf % en Afschrijving % berekend als de lopende som van de aangeschafte/afgeschreven boeken dit jaar gedeeld door de bezit op 1 januari van het jaar.
 - Ouderdomspercentage # exemplaren 10 jaar of ouder / bezit 1.1
 - *Nieuw: inzicht in de opbouw van de collectieleeftijd (0-2, 3-5, 6-10, > 10 jaar)*
- Als collectioneur wil ik inzicht hebben in de ontwikkeling van de collectie per kast (cluster) voor het huidige jaar en de 2 voorafgaande jaren (t/m vandaag) voor Aanschaf %, Afschrijving %, Floaten en Rouleren.
- Als collectioneur wil ik inzicht hebben in de ontwikkeling van de collectie per leeftijdscategorie voor het huidige jaar en de 2 voorafgaande jaren (t/m vandaag) voor Afschrijving %, Floaten en Rouleren.
- *Wens: Als collectioneur wil ik inzicht in hoeveel van de collectie niet uitgeleend wordt (als %) om zo de beschikbare kastruimte te optimaliseren.*

Prototype ter illustratie

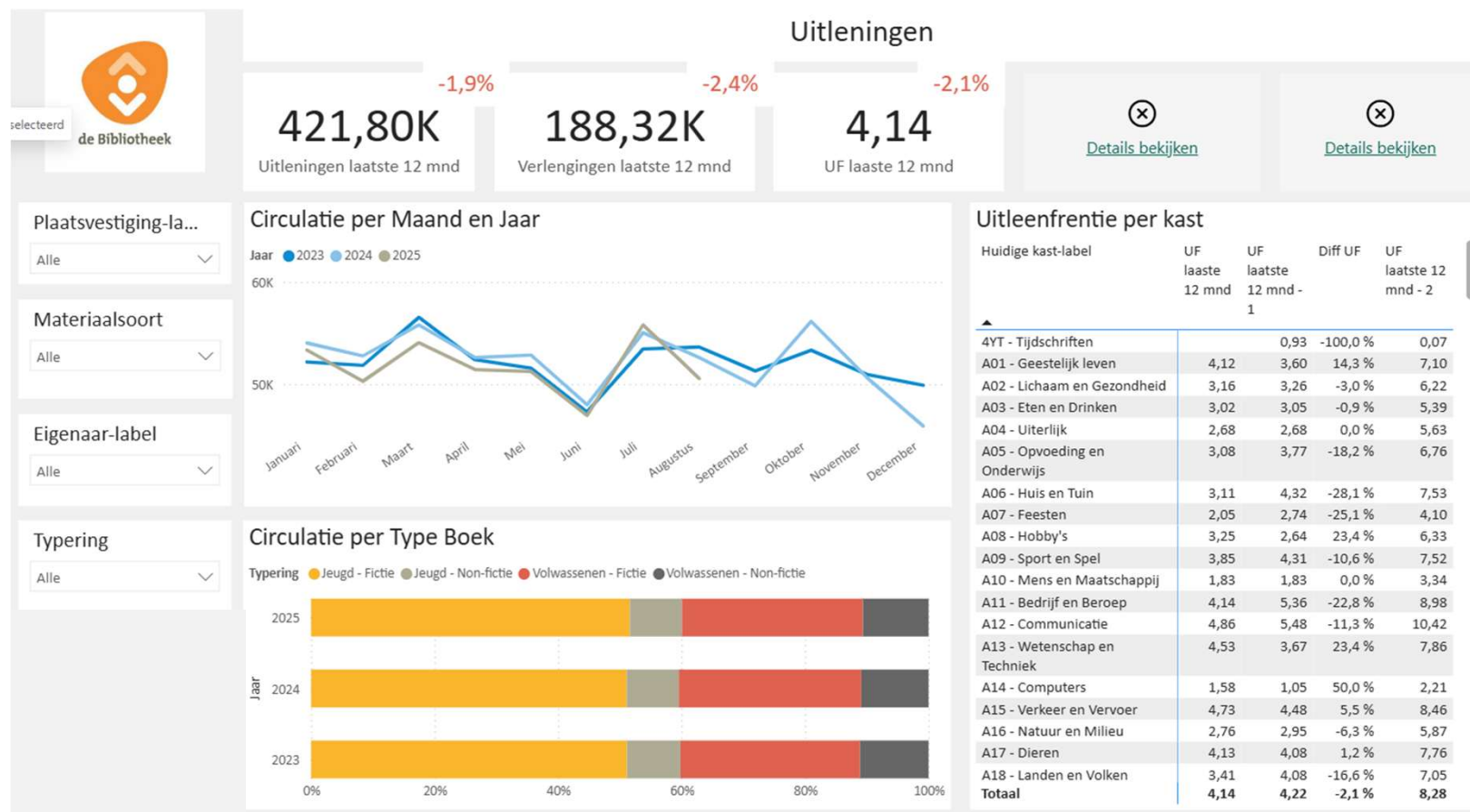

User stories verzameling: Circulatie

Voorbeeld voorgestelde rapportage

- Als collectionneur wil ik inzicht hebben in het aantal uitleningen en verlengingen en de uitleenfrequentie (UF) voor de lopende laatste 12 maanden om de attractiviteit van de collectie te kunnen beoordelen.
- Als collectionneur wil ik inzicht in de ontwikkelingen van circulatie (uitleningen + verlengingen) over tijd en trends te kunnen afleiden.
- Als collectionneur wil ik inzicht in de uitleenfrequentie op kast (cluster) niveau in de afgelopen periodes om de attractiviteit van de collectie in detail te kunnen beoordelen.
- Als collectionneur wil ik inzicht in de uitleenfrequentie op collectieleeftijd niveau in de afgelopen periodes om de attractiviteit van de collectie in detail te kunnen beoordelen.
- Als collectionneur wil ik weten hoe veel boeken nooit, de laatste 3, 2 en 1 jaar niet uitgeleend zijn om daarop te kunnen sturen.
- *Als collectionneur wil ik inzicht in hoe lang men boeken houdt (uitleentermijn) om ? (nice to have)*
- *Als collectionneur/marketeer wil ik weten hoe het gebruik verschilt en wat wordt geleend per soort abonnement om ? (very nice to have)*

Prototype ter illustratie

Vervolgstappen

- Uitwerking collectiespecialisten:
 - Datamodel verfijnen en user stories uitbreiden (waarom?)
 - Wat willen we precies meten (definities)?
- Uitwerking met functioneel beheerders:
 - Welke definities worden er momenteel gebruikt?
 - In welke tabellen zitten de benodigde gegevens?
- Afspraken over toegang tot data
- Opzetten dataopslag + data governance
- Datatransformatie proces opzetten om dataopslag te vullen
- Datamarts maken ten behoeve van de rapportage
- Rapportages maken op echte data
- Uitrol naar gebruikers (super users)
- Breed uitrol naar alle gebruikers

Bedankt voor jullie tijd en input!

Bij vragen of opmerkingen:

Elena Binkhuijsen

Adviseur Informatiemanagement | Probiblio

0624538368 | ebinkhuijsen@probiblio.nl

**Pro
biblio**